

KAPITTEL 14

**VEGETABILSKE FLETTEMATERIALER; VEGETABILSKE
PRODUKTER, IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED***Alminnelige bestemmelser*

Dette kapitlet omfatter:

1. Vegetabilske materialer, rå eller enkelt bearbeidd, av det slag som hovedsakelig brukes til flettearbeider, børstebinderarbeider eller til stopning eller polstring.
2. Frø, kjerner, skall og nøtter av det slag som brukes til utskjæring, til fremstilling av knapper og andre mindre utskjæringsarbeider.
3. Andre vegetabilske varer som ikke er spesielt nevnt andre steder.

Kapitlet **omfatter ikke** vegetabilske materialer, uansett bearbeiding, av det slag som hovedsakelig brukes til fremstilling av tekstilvarer, og ikke andre vegetabilske materialer som er bearbeidd til bruk som tekstilvarer (**avsnitt XI**).

14.01 VEGETABILSKE MATERIALER AV DET SLAG SOM HOVEDSAKELIG BRUKES TIL KURVMAKERARBEIDER OG ANDRE FLETTEARBEIDER (F.EKS. BAMBUS, SPANSKRØR, SIV, RØR, VIDJER, RAFFIAFIBER, RENSET, BLEIKET ELLER FARGET HALM, SAMT LINDEBARK).

Denne posisjonen omfatter rå, vegetabilske materialer av det slag som ved sammenbinding eller fletting hovedsakelig brukes til fremstilling av varer, for eksempel matter og mattestoff, serveringsbrett, kurvmakerarbeider, alle slags (herunder emballasjekurver for frukt, grønnsaker, østers etc.), kleskurver, koffertar, møbler (for eksempel stoler og bord), hatter etc. Disse råmaterialer kan også brukes til fremstilling av børster, paraplyhåndtak, spaserstokker, fiskestenger, pipemunnstykker, grovt tauverk etc., til fremstilling av papirmasse, eller til bruk som torvstrø.

Posisjonen omfatter blant annet følgende råmaterialer:

1. **Bambus**, en spesiell grasart som er meget utbredt i visse områder og særlig i Kina, Japan og India. Den har en meget lett, vanligvis hul stengel med glinsende overflate og er ofte forsynt med en langsgående rille som veksler fra side til side mellom de enkelte ledd. Bambus som er delt, saget i lengderetningen eller kuttet i lengder, avrundet i endene, bleiket, gjort ildsikker, polert eller farget, hører også under denne posisjonen.
2. **Spanskrør** er stengler av visse klatreplanter, vanligvis av slekten *Calamus*, som hovedsakelig stammer fra Sør-Asia. De er sylindriske, bøyelige og massive og forekommer oftest med diameter som varierer fra 0,3 til 6 cm. Fargen kan være fra gul til brun og overflaten matt eller glinsende. Posisjonen omfatter både den indre kjerne (peddig) og det harde ytre rør og dessuten strimler som fås ved en langsgående oppsplitting av disse kjerner, rør eller hele stengler.
3. **Rør og siv**, fellesbetegnelse for en rekke urteaktige planter som vokser på sumpaktige steder både i tempererte områder og i tropene. **Rør** har vanligvis ganske stive, rette og hule stengler, som med regelmessig mellomrom er forsynt med ledd som markerer stedet hvor bladene har sittet. De mest kjente omfatter vannsiv (*Scirpus lacustris*), alminnelige eller ville rør (*Arundo donax* og *Phragmites communis*), forskjellige arter av *Cyperus* (for eksempel *Cyperus tegitiformis*, kinesisk mattegras) og arter av *Juncus* (for eksempel *Juncus effusus*, japansk mattesiv).
4. **Vidjer** (hvite, gule, grønne eller røde), de lange, bøyelige, unge skudd eller greiner av visse arter piletre (*Salix*).
5. **Raffiabast** er handelsbetegnelsen på de trevlede baststrimler fra bladene av visse palmer av slekten *Raphia*. Den viktigste av disse er *Raphia ruffia*, som hovedsakelig vokser på Madagaskar. Raffiabast brukes foruten til flettematerialer også som bindematerialer i gartnerier. Vevnader av uspunnet raffiabast er **unntatt (posisjon 46.01)**. Posisjonen omfatter også andre blad- og grassorter (for eksempel latania og blad av panamapalmen), som har samme anvendelse som raffiabast eller som brukes til fremstilling av hatter.
6. **Halm**, også med agner, renset, bleikt eller farget (se nedenfor).
7. **Bast, dvs. den indre barken av forskjellige arter av lindetre (*Tilia*)**. Denne bast, som har meget sterke fibrer, brukes til fremstilling av tauverk, innpakkingsmateriale, grovt mattestoff og til oppbinding av planter. Herunder hører også barken av apebrødtre og av visse piletrær og popler, som har liknende anvendelse.

Bortsett fra halm, som i ubearbeidd stand er **unntatt (posisjon 12.13)**, kan varer under denne posisjonen være vasket eller uvasket, rå, skåret i strimler, skrellet, polert, bleikt, beiset, farget, fernissert, lakkert eller gjort ildsikker. De kan også foreligge i avpassede lengder og avrundet i endene (emner til sugerør, til fiskestenger, bambus for fargerier etc.), eller sortert i bunter eller knipper som kan være løst tvunnet av hensyn til pakking, lagring, transport etc. Materialer under denne posisjonen som er blitt samlet ved tvinning slik at de er brukbare i den foreliggende form i stedet for fletninger, hører under **posisjon 46.01**.

Unntatt fra denne posisjonen er også:

- a. Trespon (**posisjon 44.04**).
- b. Forannevnte vegetabiliske materialer som er valset, knust, kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning (**posisjonene 53.03 eller 53.05**).

14.02 (utgått)

14.03 (utgått)

14.04 VEGETABILSKES PRODUKTER IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED.

Denne posisjonen omfatter alle vegetabilske produkter som ikke er nevnt eller innbefattet under andre posisjoner i tolltariffen.

Den omfatter:

A. Bomull-linters.

Etter at bomullsfibrene er fjernet ved egrenering er frøene fra visse bomullsplanter fremdeles dekket av et fint dun som består av meget korte fibrer (vanligvis under 5 mm lange). Disse fibrer kalles bomull-linters.

Linters er for korte til å bli spunnet. På grunn av sitt høye celluloseinnhold er de utmerket skikket som råmateriale til fremstilling av røyksvakt krutt, kunstige tekstilfibrer (for eksempel rayon) og celluloseplast. Bomull-linters brukes også til fremstilling av visse papirsorter, filterblokker og som fyllstoff i gummiindustrien.

De føres under denne posisjonen uansett hvilken bruk varen er bestemt til, og enten de er ubearbeidd, renset, bleikt, farget eller gjort absorberende. Denne vare kan foreligge som løs masse (i bulk) eller hardt sammenpresset i ark eller plater.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Vatt impregnert eller belagt med farmasøytiske stoffer eller i former eller pakninger for detaljsalg til medisinsk, kirurgisk, dental eller veterinær bruk (**posisjon 30.05**).
- b. Annen vatt (**posisjon 56.01**).

B. Rå, vegetabilske materialer av det slag som hovedsakelig brukes til farging eller garving.

Slike produkter brukes hovedsakelig til farging eller garving enten direkte eller til fremstilling av fargestoff- eller garvestoffekstrakter. De kan være ubearbeidet, renset, tørket, malt eller pulverisert, også sammenpresset.

De viktigste er:

1. **Trevirke:** sumak, gultre (herunder det såkalte fisettre), kampechetre (blåtre), quebrachotre, brasiltre eller rødtre (herunder pernambucotre og sappantre), kastanje, rødt sandeltre.

Det presiseres at tre som hovedsakelig brukes til farging eller garving bare blir å klassifisere her hvis det foreligger i form av fliser og spon eller malt eller pulverisert. I andre former er slikt tre unntatt (**kapittel 44**).

2. **Bark:** av forskjellige arter av eik (herunder fargeeiken (quercitron) og innerbarken av korkeiken), av kastanje, kvitbjørk, sumak, fisettre, akasie, mimosa, mangrove, skarntyde og pil.
3. **Røtter og liknende:** krapprot, canaigre, *Berberis vulgaris* og alkanna.
4. **Frukt, bær og frø:** algarobillabelg, valonea, myrobalaner, dividivi (libidibi), bær av trollhegg (også kjent som persiske bær, tyrkisk frø, gulbær), annattofrø og -masse, skall av valnøtter og mandler.

5. **Gallepler:** aleppogallepler, kinesiske og ungarske gallepler, terpentingallepler etc.

Gallepler er utvekster på blad og kvister av forskjellige eikearter og andre trær frembrakt ved stikk av visse insekter, for eksempel av slekten *Cynips*. Disse utvekster inneholder garvesyre (tannin) og gallussyre og brukes til farging og til fremstilling av visse sorter skriveblekk.

6. **Stengler, stilker, blad og blomster:** stengler, stilker og blad av vaid, sumak, fisettre, kristtorn, myrte, solsikke, henna, reseda, indigoplanten; blad av lentiscus (mastic); blomster av saflortistel (uekte safran) og av fargetre (*Genista tinctoria*).

Det presiseres at blomsterarr og blomstergrifler av den ekte safran er **unntatt (posisjon 09.10)**.

7. **Lav:** lav til fremstilling av fargestoffene orseille og lakmus (*Rocella tinctoria* og *fuciformis*, *Lichen tartareus* og *Lichen parellus*, *Umbilicaria pustulata*).

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Vegetabiliske garvestoffekstrakter og tanniner (garvesyre), herunder vannekstrahert gallepletannin (**posisjon 32.01**).
- b. Ekstrakt av fargetre og andre vegetabiliske fargeekstrakter (**posisjon 32.03**).

C. Harde frø, kjerner, skall og nøtter til utskjæring.

Disse produkter brukes vanligvis til fremstilling av knapper, ”perler”, rosenkranser og andre liknende artikler til pynt.

Herunder hører blant annet:

1. **Steinnøtter**, frøene av en rekke arter palmer som vokser særlig i Sør-Amerika, og hvis struktur, hardhet og farge minner om elfenbein. Av den grunn har varen også fått betegnelsen ”vegetabilisk elfenbein”.
2. **Frøene (”nøttene”) av doumpalmen** som vokser særlig i Øst- og Sentral-Afrika (Eritrea, Somaliland, Sudan etc.).
3. **Liknende ”nøtter” av visse andre palmer (for eksempel palmyra- og tahitinøtter)**.
4. **Frø av sivarten *Canna indica* (”Indian Shot”); frøene av *Abrus precatorius* (også kalt perle-tre); daddelkjerne; nøtter av piassavpalmen.**
5. **Skall av kokosnøtter.**

Forannevnte varer føres fortsatt under denne posisjonen både i hel tilstand og skåret i skiver. Det siste er gjerne tilfelle med steinnøtter og doumnøtter. Er varene bearbeidd på annen måte, er de **unntatt** herfra og hører da vanligvis under **posisjon 96.02** eller **96.06**.

D. Vegetabiliske materialer av det slag som hovedsakelig brukes til stopning eller polstring (for eksempel kapok, vegetabilisk krøllhår og ålegras), også lagvis, med eller uten støttemateriale.

Denne kategorien omfatter vegetabiliske materialer som hovedsakelig brukes til stopning av møbler, puter, madrasser, salmakerarbeider, livbelter etc. Disse materialer føres fortsatt under denne posisjonen selv om de også kan brukes til andre formål.

Posisjonen **omfatter ikke** vegetabiliske materialer som brukes til stopning, men er nevnt annet sted eller hovedsakelig har annen anvendelse, for eksempel treull (**posisjon 44.05**), ”korkull” (**posisjon 45.01**), kokosfibrer (**posisjon 53.05**), og avfall av vegetabiliske tekstilfibrer (**kapittel 52 eller 53**).

Under denne gruppen produkter hører blant annet:

1. **Kapok**, handelsbetegnelsen på det blekgule og av og til brunlige dun som omslutter frøene av en rekke trær av *Bombacaceae*-familien. Fibrene er mellom 15 og 30 mm lange, alt etter arten. De er elastiske, ugjennomtrengelige for vann, lette i vekt, men skjøre.
2. **Visse andre vegetabiliske dun** (også kalt vegetabilisk silke) som stammer fra de encellede frøhår av visse arter tropiske planter (for eksempel *Asclepias*).
3. **Varer kjent som vegetabilisk krøllhår, herunder crin d'Afrique**, (*crin vegetal*), som stammer fra bladene på visse arter dvergpalmer (særlig *Chamaerops humilis*).
4. **Ålegras** (for eksempel *Zostera marina*), en sjøplante som likner hår eller gras.
5. **Starrgras** (*foin frisé*), fra bladene av visse sivarter av slekten *Carex*.

Posisjonen omfatter disse materialer i rå tilstand eller rensset, bleket, farget, kardet eller på annen måte behandlet, men ikke bearbeidd for spinning. De føres fortsatt under denne posisjonen selv om de foreligger i hespler.

Posisjonen omfatter også lag av vegetabiliske materialer av forannevnte slag på underlag av tekstilstoff, papir etc., eller i form av lag mellom tekstilstoff, papir etc. og sammenholdt ved stifting eller enkel søm.

E. Vegetabiliske materialer av det slag som hovedsakelig brukes til børstebinderarbeider (for eksempel kvastdurra, piassava, agave og lignende), også snodde eller buntede.

Denne kategorien omfatter vegetabiliske materialer som hovedsakelig brukes i koster og børster etc., selv om de også av og til kan benyttes til andre formål. Derimot **omfatter den ikke** vegetabiliske materialer som er nevnt annet sted i tolltariffen, eller som ikke hovedsakelig brukes til børstebinderarbeider, for eksempel bambus, også delt, rør og siv (**posisjon 14.01**), alfagras, espartogras og gyvelstikker, hvis det er bearbeidd til tekstilmateriale (**posisjon 53.03** (gyvel) eller **posisjon 53.05** (alfagras og espartogras)), kokosfibrer (eller kokosbast) (**posisjon 53.05**).

Denne gruppen omfatter blant annet følgende varer:

1. **Avtreskede aks av ris, kvastdurra** (*Sorghum vulgare var. technicum*) **og visse arter hirse, med frøene fjernet.**
2. **Piassava**, fibrer fra bladene av visse tropiske palmer. De mest kjente sorter er brasiliansk og afrikansk piassava.
3. **Røttene av kveke**, en grasliknende plante av slekten *Andropogon*, som vokser på tørr, sandholdig jord. Denne plante som av og til kalles ”kostegras”, er et ugras som finnes i Europa og da særlig i Ungarn og Italia. Røttene av kveke må ikke forveksles med røttene av vetiver (Khus-Khus-gras eller indisk kveke) som inneholder en eterisk olje, eller med medisinsk kveke, hvis røtter har helbredende egenskaper (**posisjon 12.11**).
4. **Røttene av visse andre grasliknende planter** fra Sentral-Amerika, for eksempel røtter av slekten *Epicampes* (for eksempel børsterot eller zacaton).

5. **Gomutifibrer** fra *Arenga saccharifera* eller *pinnata*.
6. **Istle** eller **ixtle** (tampicochamp, meksikanske fibrer), herunder også de korte, stive fibrer av den kortbladede meksikanske agave.

Forannevnte materialer hører fortsatt under denne posisjonen også om de er skåret, bleket, farget eller kjemmet (men ikke bearbeidd for spinning). De kan også foreligge i bunter eller hespler.

Derimot **omfatter ikke** posisjonen ferdige bindler som uten videre oppdeling er ferdige til innsetting i børster og liknende (eller som bare trenger ubetydelig bearbeiding for å være ferdige til slik innsetting). Disse varer hører under **posisjon 96.03** (se note 3 til kapittel 96).

F. Andre vegetabiliske produkter.

Disse produktene omfatter:

1. **Esparto** som stammer fra grasartene *Stipa tenacissima* og *Lygeum spartum* som vokser i Afrika og Spania. Denne vare brukes hovedsakelig til fremstilling av papirmasse, men blir også brukt til fremstilling av tauverk og nett og til flettede varer som golvtepper, matter, kurver, fottøy etc. og til stopning og polstring av stoler og madrasser.

Esparto føres under denne posisjonen bare når det foreligger som stengler eller blad, enten i rå tilstand eller bleikt eller farget. Esparto som er valset, knust eller kjemmet som tekstilfibrer, er **unntatt (posisjon 53.05)**.

2. **Alfagras**, med mindre det er bearbeidd til tekstilmateriale.
3. **Rå stilker av gyvel**, en erteblostmret plante hvis fibrer brukes i tekstilindustrien. Kjemmede gyvel-fibrer eller stry er **unntatt (posisjon 53.03)**.
4. **Luffa**, også kalt vegetabilisk svamp, består av cellevevet av en art gresskar (*Luffa cylindrica*).

Svamper av animalsk opprinnelse er **unntatt (posisjon 05.11)**.

5. **Mel av steinnøtt**, doumnøtt, kokosnøttskall eller liknende.
6. **Lav** (unntatt den som brukes til farging (se punkt A 7 foran), til medisinsk bruk eller til prydd). Agar-agar, karragenslim og andre naturlige planteslim og fortykningsmidler ekstrahert av vegetabiliske stoffer er **unntatt (posisjon 13.02)**. Alger (herunder tang og tare) som hører under **posisjon 12.12** og døde, encellede alger (**posisjon 21.02**) er også **unntatt**.
7. **Kardeborrer**, også beredte til bruk i tekstilindustrien, men ikke monterte.
8. **Så kalt japansk rispapir** som består av margen av visse tresorter fra Det fjerne østen, oppskåret i tynne ark. Det brukes til fremstilling av kunstige blomster og til malerier etc. Ark av slikt rispapir føres under denne posisjonen også om de er glattvalset, eller om de er tilskåret i kvadratisk eller rektangulær form.
9. **Betelblad**, friske, grønne blad fra slyngplanten *Piper betle* L. Betelblad blir som oftest tygd etter måltider på grunn av sine forfriskende og stimulerende egenskaper.

10. **Kvillajabark (såpebark eller panamabark)** (*Quillaia saponaria*).

14

11. **Sapindusbær eller -frø** (såpebær) (*Sapindus mukorossi*, *S. trifoliatus*, *S. saponaria*, *S. marginatus*, *S. drummondii*).

Posisjonen omfatter også lag av vegetabiliske materialer (av de slag som hører under denne posisjonen) på underlag av tekstilstoff, papir etc., eller i form av lag mellom tekstilstoff, papir etc. og sammenholdt ved stifting eller enkel søm.